

Paraules del degà honorari de la Facultat, Dr. Josep Maria Font i Rius, als seus 93 anys, amb motiu de l'acte de celebració dels 50 anys de la Facultat a Pedralbes, el 18 de desembre de 2008*

La TRANSICIÓ de la vella Facultat de Dret de la Gran Via a la nova de Pedralbes té una etiologia que explica la seva realització fa 50 anys.

Aquesta etiologia arrenca de l'ambient polític que es vivia a la nostra ciutat cap els anys 56-58, que no és per detallar ací (vaga de tramvies, etc.), i que naturalment incidia en l'àrea estudiantil i universitària amb actes de resistència, el més sonat del qual, potser, fou l'ocupació del Paraninfo amb el desallotjament per la policia i expedientació dels ocupants compromentent els respectius degans, en la identificació dels responsables.

Pel que respecta a la Facultat de Dret ocasionà (?) un apressat viatge nocturn del Director General (Torcuato Fernández de Miranda) a Barcelona, obligant a desvetllar el Degà Pi i Sunyer, per a que el dia següent ordenés als professors respectius a llegir a les classes una declaració de retractació de les actituds manifestades a rel de no recordo quins esdeveniments.

*Agraïm a la seva família la cessió d'aquest document inèdit i haver permès la seva publicació.

Tot plegat, el govern central cregué oportú descongestionar les edificacions universitàries del centre de la Gran Via (ben al centre de Barcelona) començant per allunyar la Facultat de Dret i portar-la a un nou emplaçament en els terrenys de la ciutat universitària que s'estava iniciant a les altures de la Diagonal-Pedralbes.

Aquesta renovació de l'àmbit universitari era una iniciativa del Ministre Ruíz Giménez mitjançant un ampli espai d'expropiació de terrenys amb l'encàrrec a una Junta d'Obres, autònoma administrativament, de la Universitat, amb l'objectiu d'ocupació dels terrenys i construcció dels edificis per les diferents Facultats i Escoles, zona esportiva, etc.

Jo em trobava llavors en el càrrec de Secretari d'aquesta Junta d'Obres i ja podeu comptar com vaig viure ben d'aprop tot aquell tripijoc procurant treure'n el millor partit per a la nostra Facultat de Dret.

La resolució governamental esmentada fou rebuda amb disgust pel personal de la nostra Facultat que la considerà –com així era, efectivament- un acte de punició per mor de tots els antecedents esmentats. Però quan, ja en el seu moment, ens veiérem instal·lats en aquest nou edifici, acceptàrem ben aviat tots els avantatges que comportava el nou emplaçament respecte el vell de la Gran Via.

Perquè, cal reconèixer que tard o d'hora haguérem hagut de marxar de la Plaça de la Universitat. De fet, allí ja no hi cabíem: aules insuficients, carència de dependències i serveis indispensables, etc. etc. Com més tard també es traslladaria la Facultat de Ciències Econòmiques (que, de moment, heredà els nostres locals). I, anys més tard, àdhuc algunes seccions de la Facultat de Filosofia i Lletres, centrada de sempre entorn del vell pati de Dret.

I bé, -tot retornant al fil trencat- un cop assimilada l'ordre governamental, el Rector-President de la Junta d'Obres resolgué construir el nou edifici per a la nostra Facultat amb la major rapidesa possible –un any com a màxim- com així es realitzà ja que si pel febrer de 1958 es començava a enfondir el terreny, a l'octubre del mateix any ja s'impartien les primeres classes a tots els cursos de la Facultat.

**Fou realment un “tour de force” però les coses anaren així. El Rector, per fugir de tot favoritisme invità a fer els plànols i posterior edificació a l'arquitecte que fins llavors tenia cura de les obres de reparació i acondicionament ocasionals (“remiendos”) de la vella Facultat de Dret, el malaguanyat Pedro López Iñigo (a.c.s.). Aquest acceptà l'encàrrec amb les condicions previstes, a base de comptar amb la col·laboració del seu equip: Guillermo
. i Josep Subías Fages, gràcies a Dèu aquí presents i que hi siguin per molts anys.**

Em plau, ara i ací, fer constar l'empresa realment heroica d'aquest equip que, sense els mitjans tècnics de que ara podem disposar –ordinadors, aparells de càlculs, etc.- compliren fidelment l'encàrrec de la Junta d'Obres. La construcció material de l'edifici fou adjudicada per concurs públic a l'empresa “Ingeniería y Construccions Sala Amat” de Terrassa els directius de la qual s'atengueren sempre amablement a les indicacions que se'ls suggeria. I el mobiliari fou subcontractat a la raó social “Industrias Gama, S.A.” que treballaren igualment amb gran eficiència.

En l'entremig jo havia sigut elegit Degà de la Facultat succeint a l'enyorat Dr. Pi i Sunyer i em trobava –per dir-ho així- a una banda i altra del taulell, però aquesta posició resultava beneficiosa per a la Facultat perquè permetia que el nou edifici es construís més a gust nostre, és a dir, amb més atenció i detall a les conveniències i necessitats dels serveis i activitats docents i d'investigació.

Acabat l'edifici, aquest sorprengué agradablement a tothom. Era la primera mostra de l'estil modern funcional de la naixent Ciutat Universitària barcelonina (la diferència amb la Facultat de Farmàcia i els dos Col·legis Majors al seu davant era abismal). “La Facultad funcional ya funciona” fou l'acudit a “Destino” de Sempronio o del Arco (no recordo) i fou premiat ben justament pel Foment d'Arts Decoratives.

Volguérem que no resultés un edifici fred de caient burocràtic, i en aquest fi se'l revestí d'alguns elements artístics ben decoratius, expressió del sentit de la Facultat. Així, es pot admirar l'escultura de Subirachs en el portal d'entrada, representativa dels Deu Manaments de la Llei de Déu "ratio ultima" de tot ordenament jurídic. A l'Aula Magna es decorà una paret amb un fris del pintor Muixart simbolitzant la tradició jurídica catalana: (el dret canònic, el Consolat de Mar, ...). La Capella venia presidida per una estàtua del Sant Crist, obra de l'escultor tarragoní Lluís Mª Saumells (a.c.s.) i que la subsegüent secularització ha retirat ignorant, al menys jo, el seu actual destí. També a la Capella, en un envà divisorí respecte la sagristia, s'hi esculpí un alt relleu de Sant Ramon de Penyafort, patró dels juristes i de la Facultat, també d'ignorat parader actual.

No cal ponderar tot el contingut del que –llavors- era el nou edifici. Ja el veieu i podeu conèixer i admirar-lo més a gust. Però pels que l'estrenàvem tenia un valor extraordinari. Disposàvem, en efecte, a diferència de la Gran Via amb possibilitat d'actes públics de gran abast, un Saló de Graus digne per la funció que indica el seu nom, una lluminosa Sala de Professors, una aula de grans dimensions per exàmens multitudinaris, una Biblioteca general i un Seminari per cada càtedra o disciplina, etc.

El temps ha passat i en aquests 50 anys la nova Facultat s'ha fet altra vegada petita i insuficient però les ampliacions posteriors ja no són de la meva incumbència. I us deixo –ja és hora- com deixava la facultat 20 anys endarrera. Bon futur a la nostra Facultat de Dret.

Moltes gràcies.